

USCA

POST

KONTAKTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE

Redactie: A. van Herk Tel. 030.881741
 Livingstonelaan 193 - 3526 HD Utrecht
 November 1986 Nummer 31

ONZE ENQUETE: EERSTE RESULTATEN

Het verwerken van alle gegevens, verkregen uit onze in het voorjaar gehouden enquête, blijkt tot de karweien te behoren, die nog niet konden worden afgemaakt.

Toch kunnen wij U, in afwachting van de volledige uitslag, even in de keuken laten kijken.

Van de ca 170 uitgezette formulieren werden er 70 ingevuld terugontvangen, ofwel 40%. Opiniepeilers van het vak vertelden ons dat wij daarover niet mogen mopperen, maar dat door we tóch. Al zijn we blij met het verkregen ruimere inzicht in de belangstellingsvelden van onze leden en in een aantal onder hen levende wensen, wij hadden graag gezien dat een groter percentage de moeite had genomen om het vragenlijstje even in te vullen.

Van de respondenten verzamelt 71% alleen USA, 7.1% alleen Canada en 21.9% beide landen. Anders uitgedrukt: de verhouding USA: Canada is 3.25 : 1.

Postfris verzamelt 34%, ongebruikt 18%, en

gebruikt 48%, al dan niet in combinatie. 72% bedient zich van de Scott, 11% van een andere catalogus en 17% van beide.

51% van de inzenders bezoekt regelmatig de bijeenkomsten, 49% komt nooit of zelden. 86% houdt 6 bijeenkomsten per seizoen voor het ideale aantal, 14% wil er méér, sommigen wensen er zelfs 10 per seizoen!

76% vindt de geografische spreiding goed, 24% geeft de voorkeur aan een centraal punt in de buurt van Utrecht of Amsterdam.

Over onze veiling is men goed te spreken: niemand vindt die slecht, 7% zegt "kan beter", 20% "bevredigend", 70% "goed" en 3% "uitstekend".

Ook de Usca Post komt er goed af: niemand spreekt het "slecht" erover uit, 3% zegt "kan beter", 6% "bevredigend", 61% "goed" en 30% "uitstekend".

U begrijpt, dat dit een opsteker is voor de redactiestaf, bestaande uit illustratieverzorger Ruud Lourens, drukker en verzender Haye Wendt en Uw redacteur, die zijn best belooft te doen om dit zo te houden, maar herhaalt dat hij daarvoor in de eerste plaats is aangewezen op U!

Wij hopen spoedig de volledige resultaten van de peiling te kunnen publiceren.

GEVRAAGD: KEURMEESTERS

Ons verzamelgebied, Noord Amerika, ligt in één belangrijk opzicht achter bij de meeste andere: wij missen bevoegde keurmeesters. Kort na de oprichting van onze Studiegroep in 1970 kreeg een der werkers van het eerste uur, wijlen C. V. ten Brink, de status van Bondskeurmeester voor ons gebied. Doch na diens overlijden kon zijn plaats helaas door niemand anders worden ingenomen.

Dit probleem is ter sprake geweest op onze bijeenkomsten. Uit contacten met de Nederlandse Bond terzake is gebleken, dat aan de Keuringsdienst slechts bij hoge uitzondering Amerikaanse of Canadese stukken worden voorgesteld. En aangezien er geen Bondskeurmeester is, kan men weinig anders doen dan de aanvragers verwijzen naar het buitenland. Nu beschikken wij wel over de adressen van keurmeesters in de Duitse Bondsrepubliek en van keuringsdiensten in de USA, maar in de praktijk stuit de inschakeling daarvan op bezwaren, zoals de dure opzending (aangetekend, verzekerd), de zeer lange wachttijden en helaas ook de onzekerheid of de zegels wel behouden bij het baasje zullen terugkeren!

Het is zonneklaar dat in deze toestand geen verbetering zal komen als wij die niet zelf aanbrengen. Bij onze gesprekken meenden sommigen, dat wij "in eigen huis" toch over een schat aan kennis beschikken, weliswaar niet in één en hetzelfde hoofd, maar in dat van een aantal experts op deelterreinen. De wenselijkheid dringt zich op, deze kennis eens te inventariseren en na te gaan wie zich sterk genoeg voelt om met gezag uitspraken te doen op bepaalde delen van ons verzamelgebied. Mocht daarbij behoefte bestaan aan hulpmiddelen, zoals wellicht een microscoop of een micrometer, dan dienen de daaraan verbonden kosten onder het oog te worden gezien.

Mochten wij op deze manier voldoende mankracht op de been kunnen brengen om ons verzamelgebied geheel of nagenoeg geheel te dekken, dan kan worden nagegaan of en op welke voorwaarden de status van Bondskeurmeester kan worden verkregen.

Laat ons hopen dat niemand van onze specialisten zich zal laten weerhouden door valse bescheidenheid. Mogen wij van U horen?

LEZINGEN OP ONZE BIJEENKOMSTEN

Onze bijeenkomsten van 6 september en van 18 oktober werden opgeluisterd door dia-lezingen uit eigen kring. Dat is, zo menen wij, zeer verheugend en dat zou een traditie moeten worden. Op de technische kant, het vervaardigen van de dia's, behoeft dat niet af te stuiten. Al vaker is benadrukt, dat onze "(foto)grafische medewerker" Ruud Lourens daarvoor kan zorgen. En dát hij dat kan, is bij de laatst gehouden lezingen wel bewezen. Met haarscherpe dia's wist hij eer in te leggen. Prachtig werk!

In september genoten de bezoekers van een lezing, die collega Frits van Gulick hield over zijn specialisme: plaatposities en afstempelingen bij de Amerikaanse Bank Note series 1870-1888. Er wordt wel beweerd dat zo'n lezing nooit langer dan een half uur mag duren om het gehoor te blijven boeien. Welnu, die stelling ging grandioos onderuit! Een vol uur lang bleef het muisstil in de zaal en na afloop had geen mens gemerkt dat er een uur was verstreken. Een groot compliment voor de spreker. Wij hopen U de tekst nog eens te kunnen bieden in dit blad of in een afzonderlijke publicatie.

Op de oktoberbijeenkomst mochten wij luisteren en kijken naar de lezing "An Empire State without an Emperor", waarin voorzitter Van Hulst New York State op postzegels en poststukken behandelde. Een kleine veertig items passeerden de revue met belichting van achtergronden en onderlinge samenhang. Als vanzelf werd weer duidelijk welk een voorname rol wij Nederlanders bij de kolonisatie van dit gebied hebben gespeeld. Voorbeelden ter navolging. Probeer het ook eens. Zonder dia's mag natuurlijk ook!

IN DE KNOP GEBROKEN.....

In 1908 kwam in Canada bij het 300-jarig bestaan van Quebec de serie van 8 waarden (Sc. 96-103) uit, die door de fraaie uitvoering al spoedig een favoriet werd van de Canada-verzamelaars.

Maar als de eerste wereldoorlog niet was uitgebroken, hadden deze postzegelaars nu nog zo'n mooie serie in hun album of stockboek gehad. Die had dan de naam gekregen: Cartier-Macdonald serie van 1914.

Wie waren deze beide mannen dan wel?

John A. Macdonald was de eerste premier van Canada, die later in de adel is verheven en sindsdien vaak "Sir John A." werd genoemd. Dat had hij ook verdiend, want hij was de grote kampioen van de onafhankelijkheid en de vorming van een Confederatie. In dat kader werd hij ook de voorvechter van een nationale spoorweg van kust tot kust: de Canadian Pacific Railway.

In Canada kan de leider van een politieke partij het nooit tot regeringsleider brengen zonder de steun van Quebec. Daar was George Etienne Cartier de grote steunpilaar van Macdonald. Beide heren hebben herhaaldelijk op postzegels gestaan. Op de Sc. 135 van 1917, uitgegeven toen de Confederatie 50 jaar bestond, vindt U hen beiden, samen met andere "Fathers of the Confederation". Cartiers portret is, samen met dat van Sir Wilfrid Laurier, de eerste Franstalige Canadese premier, te zien op de 12c uit de Historical Issue van 1927, Scott 147. Deze Laurier is overigens ook afgebeeld op de 5c uit de Confederation Issue van 1927, Scott 144. Op de 1c uit die zelfde serie prijkt de beeltenis van Sir John A (Scott 141).

Cartier heeft het nooit tot eerste minister gebracht, maar zijn rol in de Canadese geschiedenis is in 1931 geëerd met een zegel van 10c, de Scott 190.

Macdonald en Cartier vormden een hecht team; hun namen worden bijna altijd in één adem genoemd. Zo heet de snelweg tussen Windsor en Quebec, de 401, de "Macdonald-Cartier Highway".

In 1914 zou te hunner ere een serie zegels verschijnen. Het plan daartoe ontstond in 1912, toen een comité voor de oprichting van een standbeeld voor Cartier bij diens 100e geboortedag het voorstel deed ook een serie postzegels uit te geven. Dat voorstel viel in goede aarde en de voorbereidingen begonnen. Koning George V, zelf een verwoed filateliet, gaf toestemming om portretten van de koninklijke familie te gebruiken.

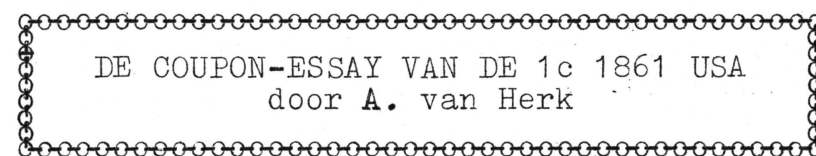
Toen men begin 1914 toe was aan de aanmaak van de patrijzen ontdekte Postmaster General L. P. Pelletier dat in 1915 de 100e geboortedag van Macdonald viel, zodat die twee evenementen konden worden gecombineerd.

Er is toen een nieuwe opzet gemaakt en als streefdatum koos men eind juli/begin augustus. Maar door het uitbreken van de oorlog is de serie er nooit gekomen. Alle patrijzen en platen zijn vernietigd. Er zijn een stuk of zes proeven van de serie in particuliere handen gekomen. Interessant is, dat de opschriften deels in het Frans en deels in het Engels waren gedacht, sommige ter ere van Cartier, andere van Macdonald, en weer andere van beiden.

Op de groene 1c stonden de koning en de koningin, met dezelfde portretten als op de Scott 96. Op de rode 2c stond het monument voor Cartier, op de blauwe 5c diens huis, op de roetbruine 7c de Prins van Wales, de latere koning Edward VIII. Op de bruinviolet 10c wilde men aanvankelijk de Victo-

ria Brug in Montreal afbeelden - daar is een patrijs voor gemaakt - maar tenslotte koos men voor het Macdonald Monument in Ottawa. De olifkleurige 20c toonde een spoorweg in een landschap uit de graanstreek in het westen. Dat ontwerp is later gebruikt voor de 20c uit de Scroll serie van 1928/29. Op de grijszwarte 50c zou het huis van Macdonald zijn gekomen.

Grappig is, dat in de hele serie niet één portret was voorgekomen van de heren zelf. Treurig is, dat de oorlog deze mooie bloem, deze "Filatelicum Canadensis", in de knop heeft gebroken. Maar gelukkig staat de Canadese postzegeltuif nog vol met de mooiste stukken. Een waar genoeg om telkens weer naar te kijken en over te lezen!

Op de Ameripex '86 bevatte een van de vele kaders enkele 1c zegels van 1861, Scott 63, met een tab waarop te lezen is: "Postzegel ongeldig zonder coupon. Coupon te verwijderen door de Postmaster" (zie de afbeelding op blz 694).

Dit gekke ding intrigeerde mij zo, dat ik eens in de boeken ben gaan snuffelen. In de Scott Specialized staat het namelijk niet. Ik kwam terecht op de speelweide van al die slimmeriken, die dik honderd jaar geleden met allerlei bedenksels kwamen om een eind te maken aan het schoonwassen van gebruikte zegels en het opnieuw gebruiken daarvan. De mensen namen die moeite in die tijd blijkbaar zelfs voor een zegeltje van een cent. De menselijke geest is onuitputtelijk en er werd op de vreemdste hersenspinsels patent

aangevraagd. Denk aan de patent-stempels, die sneetjes maakten in de zegels, aan het chemisch gevoelig papier dat verkleurde bij "afstempelen" met een zuur, aan zegels die in spiegelbeeld op de achterkant van doorzichtig papier (goldbeater's skin) werden gedrukt en die dus onherroepelijk in de purree gingen als men ze wilde afweken, aan de "double papers" en natuurlijk aan de grills, nog het meest geslaagde experiment.

Ik las dat er zelfs iemand op het idee was gekomen een hoopje kruit te verwerken in het midden van de zegels. De postmaster moest ze met een tik van een hamer vernietigen. Of hij daarbij zelf aan vernietiging kon ontkomen, vermeldt het verhaal niet. Uitvinder G. W. Bowlsby kwam op de gedachte van een af te scheuren coupon. Dan was afstempelen ook niet meer nodig. En hij kreeg daar zowaar een patent op, nummer 51782, op 26 december 1865 (er werd gewerkt op tweede kerstdag!). Om zijn idee te illustreren, liet hij zijn aanvraag vergezeld gaan van voorbeelden, die waren gedrukt bij de National Bank Note Co. Deze rekent men nu tot de essays.

De drukkerij had proefdrukken gemaakt in 11 kleuren op India papier en in 3 kleuren op het witte glanskarton dat bekend staat als "ivory". Er werd een drukplaat vervaardigd, waarvan gedrukt is in rood en in blauw. Bij bestudering bleken de afdrukken geen noemenswaardige verschillen te vertonen met het zogenaamde "second design" (Scott 63), zodat men aanneemt dat de originele transfer rollen daarvan werden gebruikt voor de aanmaak van de plaat. Men heeft er blijkbaar alleen de coupon aan toegevoegd.

Er zijn 9 variëteiten bekend: geheel getand, ook tussen zegel en coupon; getand, behalve tussen zegel en coupon; doorstoken; met en zonder gom en er is zelfs een zeer zeldzame

ongetande rode variëteit met gom bekend, die de C-grill half op de zegel en half op de coupon heeft. En dat laatste is wat merkwaardig, want met grills begon men pas in 1867. Is er dan voor een in 1865 aangevraagd patent, dat nimmer in de praktijk is toegepast, een vel met grills gedrukt in 1867? Wie het antwoord weet, wordt op slag beroemd in de (o zo interessante) literatuur!

MERKWAARDIGE CANADESE ROLZEGELS

De groene rolzegel van 1c met de beeltenis van Koning George V uit 1915 komt, zoals de afbeelding op blz 694 toont, voor met twee grote ponsgaten in de normale horizontale tanding 12.

Men zou denken, dat die er door een particuliere automatenfirma in zijn aangebracht, doch dat is niet het geval. Zoals is beschreven in het boek "The Admiral Issue of Canada" van George C. Marler, is de ponsing verricht door de officiële instanties zelf, in het kader van een experiment.

Er waren namelijk klachten over het vastlopen van postzegelautomaten met gewone rollen. Bij wijze van proef werden er in elke zegel op de tandingrijen twee gaten geponst met een diameter van $3 \frac{1}{4}$ tot $3 \frac{1}{2}$ mm. Die stonden $6 \text{ à } 7 \frac{1}{2}$ mm naast elkaar en $20 \frac{1}{2}$ tot $21 \frac{1}{2}$ mm boven elkaar. Daarmee hoopte men het euvel te verhelpen.

Gedurende twee dagen in juli 1918 - de precieze data zijn niemand bekend - werd deze nieuwe perforatie in de praktijk beproefd. Omdat de mechanisch aangebrachte ponsing erg onregelmatig was, liep de proef uit op een fiasco. Daarop werd het experiment gestaakt.

IETS OVER VLAGGESTEMPELS IN DE U.S.A.

De vlag, en dan liefst de nationale, is een van de favoriete motieven voor afbeeldingen op postzegels, zo niet als hoofdonderwerp dan toch als decoratief ornament. Onze onvergetelijke Piet Terwijn stelde destijds een werkje samen over de koloniale vlaggen in de historie van de USA en verder kennen wij allemaal de vlaggenseries 1943-1944 en 1976.

Maar ook als vernietigingsstempel is het vlagmotief gewild. Men vindt het reeds in alle mogelijke vormen in de periode van de klassieke fancy cancellations en vooral tijdens de Burgeroorlog van 1861-1865 werd dit symbool van vaderlandsliefde vaak toegepast als stempel. Enkele van die klassieke handstempels vindt U op blz 691, afbeelding 1. Het eerste machinestempel in vlagvorm was dat van Boston uit 1894. Het gebruik van dit type stempels kwam vooral tussen 1910 en 1920 tot grote bloei: er zijn er meer dan 7000 van bekend. Zij werden afgeschaft in 1940.

De in 1885 opgerichte "American Postal Machines Company" in Boston heeft de eerste snelle stempelmachines in de USA ontwikkeld. Aanvankelijk waren die alleen in Boston in gebruik, maar van 1889 af huurde het Post Office Department ze ook voor andere steden. In 1910 waren er ongeveer 1000 vlaggestempelmachines aan het werk, de meeste al met elektrische aandrijving. Door de grote briefkaartenrage van 1904 ontstond behoefte aan eenvoudiger, met de hand te bedienen, machines en die deden dan ook in 1905 hun intrede. De A.P.M.C. legde van toen af aan zelfs het zwaartepunt van zijn productie op

VLAGGESTEMPELS

— Klassieke Handstempels —

1851

North Shore
N.Y.

1857

Naperville
Ill.

1857

West Haven
Conn.

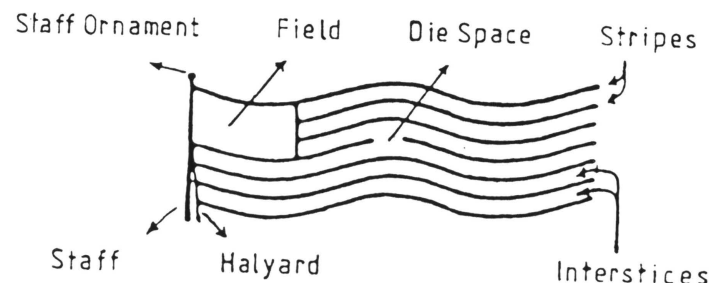

1861

Canyon City
Nev.

1

— Machinestempels —

2. ENGELSE BENAMINGEN

1 4 6 9 11
2 5 7 10 12
3 8 13

3. SPREAD

11 12 1 2
9 10 13
8 7 6 5 4 3

4. OVATE

5. WAVED FLAGS

Endless Ovate

Regular Spread Field +

Staffless Ovate

Under Diespace

No Halyard Ovate

Double Diespace

Regular Ovate +

Wording on Stripes

Staffless Spread Field

Cross-box

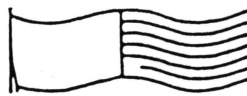
No Halyard Spread Field +

Station Field

Double Box +

Station Box/Slogan Box +

+ komt ook voor zonder diespace

6. INVOLUTE FLAGS

Spread Field Involute

Slogan Involute

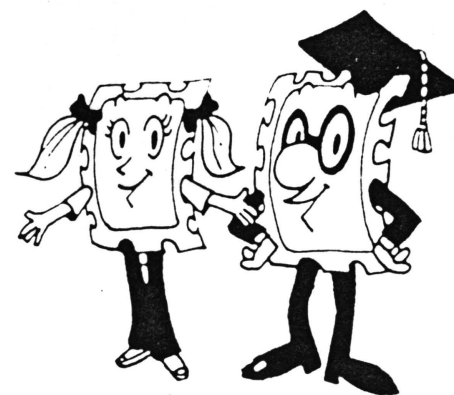

Non Boston Involute

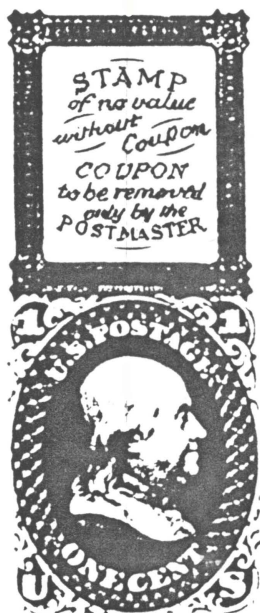
Ovate Involute

STAN EN NATALIE

Even voorstellen: dit zijn nu Stan de Antwoordman en Natalie Filatelie, de twee door de USPS gecreëerde stripfiguren, die de filatelie letterlijk gestalte geven voor de schooljeugd, die georganiseerd is in een van de ongeveer 57.000 Benjamin Franklin Stamp Clubs, met in totaal zo'n 1½ miljoen leden.

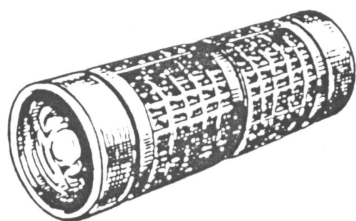
Die krijgen allemaal het blaadje "Stamp Fun" met allerlei wetenswaardigheden en actueel postzegelnieuws. Wie de jeugd heeft

Coupon
Essay

Merkwaardige
Rolzegel

Sleeve
(Naadloze Drukcilinder)

de handmachines en deed niet veel meer aan elektrische. Dit laatste type verhuisde allengs naar de kleinere postkantoren. Toen de A.P.M.C. in 1922 ophield te bestaan, hield het P.O.D. de machines nog aan tot 1940, in eigen beheer. Van 1935 af werden ze geleidelijk vervangen door een ander model.

Tussen 1899 en 1913 brachten ook andere firma's machines met vlaggestempels op de markt, doch met zeer weinig succes. Dat waren de firma's: Barr-Fyke Machine Co. te Kansas City; William Barry te Oswego NY; B. F. Cummings Co. te Chicago en de Hampden Stamp Cancelling Machine Co. in Holyoke, MA. De diverse stempeltypen verschillen duidelijk van elkaar en zijn makkelijk te herkennen.

Het verzamelen en bestuderen van machinevlaggestempels is een veelbeoefend specialisme geworden. In de USA bestaat de bij de A.P.S. aangesloten Flag Cancel Society, die een verenigingsorgaan uitgeeft met de niet zeer originele naam "Flag Cancellations". Deze stempels worden bij voorkeur verzameld op hele enveloppen of kaarten.

De vlaggestempels zijn duplex-stempels, bestaande uit een rond stadsstempel, de z.g. "dial", en een "killer" in vlagvorm, die in elk geval 8 sterren, 8 een mast, 8 beide moet vertonen. Zijn die kenmerken niet aanwezig, dan heeft men te maken met een z.g. "wavy line cancel" of "wavy box cancel".

Op afbeelding 2 zijn de belangrijkste Engelse benamingen aangegeven van de onderdelen van een vlaggestempel. Dit plaatje behoeft o.i. geen nadere toelichting.

Men onderscheidt "waved flags", die languit waaien (afb. 5) en "involute flags", die rollend wapperen (afb. 6).

De 13 sterren in het kanton, het hoekveld, kunnen op twee manieren zijn gegroepeerd,

namelijk "spread" = gespreid in verticale rijtjes van 3-2-3-2-3 (afb. 3) of "ovate" = eivormig: 12 sterren in een ovaal om de 13e heen (afb. 4). Terwille van een uniforme beschrijving is een standaard-nummering van de sterren ingevoerd. Men kan nu b.v. schrijven "ster 5 ontbreekt" en dan ziet de ingewijde het beeld voor zich!

Naast, of in plaats van, de sterren kan de vlag slogans bevatten of de naam van een (gelegenheids)postkantoor.

Bij de afbeeldingen 5 en 6 hebben wij de vaktermen voor de aanduiding van de diverse typen aangegeven. Altijd makkelijk om bij de hand te hebben. U ziet, dat in heel wat vlaggen een "die space" voorkomt, een ruimte waarin met een losse "die" een letter of cijfer kon worden geplaatst, een dienst aanduiding van de Post.

Wellicht hebben wij hiermee Uw belangstelling gewekt. Dit verzamelgebied biedt ruime en interessante mogelijkheden. Wij hopen hierover mettertijd iets in onze Boekerij te kunnen opnemen.

VERVALLEN USA-POSTZEGELS

Een tijdje geleden kondigde de Nederlandse PTT aan dat bepaalde postzegels na een gegeven datum hun geldigheid voor frankering zouden verliezen.

Hoe zit dat nu in de USA? Velen menen, dat alle zegels van dat land nog altijd geldig zijn en dat in principe ook zullen blijven. Maar is dat wel zo?

Nee en ja. In beginsel verliezen ze hun geldigheid nooit, maar er zijn wel degelijk zegels vervallen verklaard. De term, die men daarvoor gebruikt, is "demonetized".

Zo vermeldt de Scott, dat de eerste twee federale zegels, de 5c en 10c van 1847, Sc. 1 en 2, per 1 juli 1851 ongeldig werden verklaard. Omdat de posttarieven waren gewijzigd, verscheen er namelijk een nieuwe serie. De intrekking van de oude geschiedde met de volgende bekendmaking van het Post-Departement dd. 11 juni 1851:

"De vijf en tien cents postzegels, die door dit Departement zijn uitgegeven op grond van de bepalingen van het elfde lid van de Wet van 3 maart 1847, zullen na de 30e van deze maand niet meer worden aanvaard voor frankering. Houders van deze zegels kunnen die zo spoedig mogelijk na deze datum, doch uiterlijk 30 september a.s., inwisselen bij de postmaster, bij wie ze zijn gekocht, of bij de dichtstbijzijnde postmaster, die gemachtigd is tot de verkoop van postzegels."

Maar niet iedere postmaster mocht de zegels inwisselen:

"Postmasters, die tot dusver postzegels voor de verkoop rechtstreeks van het Departement ontvingen, en uitsluitend hen, wordt opgedragen de waarde van alle echte postzegels van vijf en tien cent, die tussen 1 juli en 30 september van dit jaar bij hen worden ingewisseld, in geld uit te betalen."

De postmasters van kleine kantoren, die hun zegelvoorraad kochten bij een groter postkantoor in de buurt, konden hun zegels en die van hun klanten niet naar Washington sturen om er het geld voor terug te krijgen. Zij moesten dat doen bij de postmaster, die de zegels had geleverd.

Ondanks de "demonetization" per 1 juli 1851 zijn er na die datum gelopen brieven bekend waarop nog vervallen zegels zijn gebruikt, soms zelfs samen met de nieuwe van 1851. Geheel waterdicht kan zo'n maatregel blijkbaar nooit zijn.

De Burgeroorlog van 1861 was oorzaak van een tweede demonetization. Om te voorkomen dat de in de "deloyale" Staten aanwezige postwaarden in het Noorden te gelde zouden worden gemaakt ten bate van de Zuidelijke zaak besloot de Postmaster General, de bekende Montgomery Blair, tot het uitgeven van een nieuwe serie postzegels en enveloppen met ingedrukte postzegel, opdat de toen geldige series van 1851-1856, Scott 5-17, en van 1857-1861, Sc. 18-39, ongeldig konden worden verklaard.

Omdat niet alle postkantoren in de loyale Staten tegelijkertijd met de nieuwe zegels konden worden bevoorraad, geschiedde ook de demonetization in etappen.

Begin augustus 1861 stelde het Departement de postmasters in de Noordelijke Staten op de hoogte van de komende nieuwe serie en droeg hen op met advertenties in de plaatselijke kranten de bevolking te laten weten dat de oude zegels binnen zes dagen konden worden omgewisseld. In Kentucky, Missouri, Illinois, Ohio, Indiana, Maryland en Pennsylvania mochten de oude zegels nog worden gebruikt tot de 1e november, in "de andere loyale Staten ten Oosten van de Rocky Mountains" tot 1 december 1861 en in California, Oregon, en de Territories New Mexico, Utah en Washington tot 1 januari 1862.

Dat tijdschema heeft natuurlijk wel voor de nodige verwarring gezorgd (de communicatie ging toen heel wat minder soepel dan nu), maar al met al was de maatregel effectief.

Te beginnen met de serie van 1861 zijn verder alle postzegels nog steeds geldig voor frankering. Maar hoogstens oenen en a-filatelisten kunnen in staat worden geacht om bijvoorbeeld een postfrisse Scott 72, cataloguswaarde \$ 1200.-, als 90c zegel op een brief aan Tante Truus te plakken!

FILATELISTISCHE BELEVENISSEN IN DE USA door A. Hessels

Tijdens een van mijn vorige familiebezoeken in North Carolina, negen jaar geleden, reageerde ik op een oproep in de plaatselijke krant "The Wilmington Morning Post" om tot oprichting te komen van een plaatselijke postzegelclub. Met één der toen aanwezigen legde ik een kontakt, dat sedertdien onafgebroken heeft voortbestaan. Bij ons laatste bezoek, dit voorjaar, nodigde mijn kontaktvriend mij uit de maandelijkse bijeenkomst te bezoeken. Aldus geschiedde. Het clubje in Wilmington (60.000 inwoners) is inmiddels moeizaam gegroeid tot ongeveer 30 leden, van wie er zo'n 20 de maandelijkse clubbijeenkomst bezoeken.

Mijn Amerikaanse vriend stelde mij voor en herinnerde de leden er aan, dat ik bij de oprichting aanwezig was. Er werd een interessante lezing met dia's gehouden over de Pony Express (zie de Scotts 894, 1120 en 1154) en over de manier waarop in 1861 het postverkeer tussen Missouri en Californië plaatsvond. Met mij werd de afspraak gemaakt op de volgende bijeenkomst mijn vier kaders "The States with their Capitals" en "The Presidents" te tonen. Dat gebeurde dan op de zesde mei. Zelf had ik voor een korte Engelse tekst gezorgd, terwijl mijn vrouw (zelf ook filateliste en sterker in de conversatie) een toelichting gaf. De projectie was niet zo eenvoudig omdat er aanvankelijk niets ter beschikking stond. Mijn vriend had echter zeer voortvarend voor kartonnen borden, een paar lange latten en fotohoekjes gezorgd. Thuis bij de familie brachten we de kaders met afwijkend formaat (4 x 3 in plaats van 3 x 4) in gereedheid.

Met grote aandacht werd alles van "die buitenlander" bekeken.

"Hoe ik aan al die stukken kwam?" was een vraag, die bij herhaling werd gesteld, en: "Hoe ik op de hoogte was van al die mogelijkheden?".

Men vond het een creatieve manier van verzamelen en onze moeite werd beloond met een applausje.

Daarna volgde een lezing over de afstempling in de USA in de vorige eeuw: de ook hier wélbekende cijfer- en letterafstempling (positief en diapositief).

Tot slot was er nog een levendig ruilverkeer, waaraan ook wij deelnamen, want wij hadden van alles wat meegebracht.

Buiten het gebied aan de noordoostkust, zo tussen Boston en Washington, rondom Chicago en Californië komt de filatelie maar moeilijk van de grond. Deels door de grote afstanden en deels door het zwakke verenigingsleven.

Wegens de grote afstand waren er geen liefhebbers om naar de grote internationale tentoonstelling in Chicago te gaan.

Met een "tot misschien over drie jaar" namen we afscheid van onze Amerikaanse postzegelvrienden.

Naschrift van de Redactie: Wij feliciteren de schrijver met zijn goede contacten in de USA en we vinden het leuk daarover iets te vernemen. Een voorbeeld, dat tot navolging noodt. Stellig hebben meer van onze leden zulke rechtstreekse betrekkingen in Noord-Amerika, waarover iets te vertellen valt! Over de Pony Express gesproken: onze Boekeriej werd onlangs verrijkt met een aardig werkje daarover van Fred Reinfeld. Het is inmiddels door onze "vertaaldienst" in het Nederlands omgezet, zodat het in twee talen beschikbaar is. Vindt U nergens anders!

KORT AMERIKAANS

Zo, het is gebeurd met de Portzegels. Ukunt dit verzamelgebied, dat in 1879 werd ontsloten, definitief afsluiten. De 17c van 10 juni 1985 (J 104) is de laatste geweest. Juist ja: bezuiniging. Ze werden haast niet gebruikt, zegt de USPS. Voortaan gebruiken wij hiervoor gewone postzegels of meters. Dat laatste hadden ze nou niet moeten zeggen.....

Op blz 678 signaleerden wij het afbladderen van het zegelbeeld bij het afweken van de 18c Washington rolzegel Sc. 2149. De oorzaak daarvan is gevonden. Niet de drukinkt laat los, maar de "coating", het laagje dat het papier geschikt maakt voor rasterdruk. In juli '85 begon het BEP de zegel te drukken op papier van de Canadese firma Rolland. Dat papier veroorzaakte de op blz 656 beschreven problemen en daarom ging het BEP in oktober 1985 over op papier van de Britse Henry & Leigh Slater Paper Co. Dat geschiedde terwijl de Washingtonzegel nog in productie was. Het Slaterpapier heeft niet twee "coating" laagjes, zoals dat van Rolland, doch slechts één. De hierop gedrukte zegels zijn wél watervast. Dat zijn er 205 miljoen, tegen 90 miljoen op Rollandpapier. Risico bij het afweken: 30%. Zelf weten.....

Er gaan onder onze Amerikaanse collega's steeds meer stemmen op om in 1992 de Columbus serie van 1893 opnieuw uit te geven. Liefst in dezelfde kleuren en alles precies zoals toen, hoogstens met wijziging van het jaartal 1892 in 1992. Eventueel in velle-tjes. Wij zijn benieuwd of hiervoor een ei van Columbus zal worden gevonden.

De 50c Nimitz (Sc. 1869) uit de serie Great Americans is gedrukt op de I-8 pers en heeft het daarop gebracht tot plnr 10. Maar het Bureau gebruikt die pers nu niet meer voor postzegels. Nieuwe drukken van de Nimitz komen van de A-pers. Voor de 8c Henry Knox en de 11c Alden Partridge, die ook van de I-8 stammen, is dat niet nodig: er zijn er nog zat van.

De 4c Stagecoach (Sc. 1898A) en de 8.3c Ambulance (2128) uit de Transportation serie "verhuizen" ook al. Die kwamen van de thans opgedoekte Cottrell persen, waar ze plnr 6 resp. 4 haalden, afgedrukt op elke 24e zegel. De B-pers neemt ze over en zet het plnr op elke 52e zegel. De Stagecoach komt alleen in rollen van 3000, de Ambulance alleen als precancel. Van de Stagecoach is een nieuwe "sleeve" gegraveerd (naadloze drukcilinder, afgebeeld op blz 694), want het originele zegelbeeld was te groot voor de B-pers. Kenneth Kipperman graveerde het vignet en Gary Slaght de tekst. De eerste dag heeft men onopgemerkt laten passeren, dus geen fdc's. Zo'n Bureau of Engraving and Printing heeft toch vaak persweeën.....

.....
Hebt U de Bizon vensterenvelop (U 608) al onder de kortegolf UV gehad? Dan hebt U gezien, dat de in reliëf gedrukte zegel niet óplicht. Wél een fosforstreep, die links ervan is aangebracht en die in de Amerikaanse vaktaal de "bar tag" heet. Tot nu toe is een fosforescerende drukinkt gebruikt, maar die vreet de drukvormen zo snel aan, dat van die methode wordt afgezien. Voortaan zal de United States Envelope Company in Williamsburg, PA, de contractdrukker, alle op zijn VH (Vincént Heywood) Pers gedrukte "embossed stamped envelopes" van zo'n "bar tag" voorzien.

Postmaster General Albert Casey heeft er na een diensttijd van nog geen acht maanden alweer de brui aan gegeven. Dat had hij bij zijn aanstelling trouwens al gezegd. Intussen is hij er aardig tegenaan gegaan. Met een omvangrijk reorganisatieplan onder het motto "We've got the time for you" ("Wij hebben alle tijd voor U") wordt de dienstverlening aan het publiek verbeterd. De loketten gaan langer open en vijf jaar lang wordt er veel geld gestoken in modernisering van postkantoren en bedrijfsmiddelen. Zo zijn er 100.000 bestelauto's besteld. Zijn opvolger is de 60-jarige Preston Robert Tisch, een New Yorkse zakenman in hotels, tabak, theaters, verzekeringen en nog wat kleinigheden. Hij wordt de 68e Postmaster General in de geschiedenis van de USA.

.....
Ook Sinclair Lewis is zijn noodlot niet ontlopen. Per abuis staat hij op sommige 14c zegels Scott 1856 zonder tanden. Een strip van 4, waarin de middelste tandingrij ontbreekt, is op de markt voor \$ 15.95.

.....
Stamps-on-stamps vormen een door velen geliefd thema en het is springlevend, getuige het recente "Stamp Collecting" booklet. Nu heeft Micronesië hieraan een nieuwe dimensie toegevoegd. In mei jl. gaf het een serie uit ter ere van William Henry Hayes, bijgenaamd "Bully", een avonturier die leefde van 1828 tot 1877, grotendeels in het gebied van de Stille Oceaan. Hij pleegde er alle misdaden die maar te bedenken zijn, inclusief het vervalsen van postzegels. Hij wordt beschouwd als de geestelijke vader van een valse 5c Hawaii, die vermoedelijk is vervaardigd door een van zijn bemanningsleden, Angelo genaamd. Die valse zegel prijkt nu op een van de Micronesische zegels. Weer eens wat anders: forgery-on-stamps.

Van het booklet met Zeven Goede Boodschappen, dat werd uitgesteld tot 1987 (zie blz 656) zijn intussen althans de teksten bekend. En ziet: het worden er zelfs acht! Die gaan luiden: Love You, Mother!; Love You, Dad!; Best Wishes; Thank You; Get Well; Keep in Touch; Congratulations; en Happy Birthday. Het worden boekjes met 2 velle-tjes van 10, waarin van de 2 laatstgenoemde teksten 2 identieke exemplaren zitten. Zij verschijnen als "special issue" en ze zullen dus langere tijd verkrijgbaar blijven. Reuze praktisch: brief is niet meer nodig, lege envelop met toepasselijke zegel is voldoende. Nu maar afwachten of de USPS ook zegels gaat drukken met "Love You, Abigail" tot en met "Love You, Zoë!" en alle 6.438 meisjes- en jongensnamen daar tussenin (à 22c = \$ 1.416.80 à f 2.30 = f 3.258.64.) Gaat U maar vast met de hoed rond.....

Voor de filatelistische "molenaars" onder ons: in de USA bestaat de "Windmill Study Unit" voor verzamelaars van molens op postzegels. Die tak heet in het Engels "Philatelic Molinology", of meer in het bijzonder "aeolian molinology" als het om windmolens gaat. Die groep geeft ook een blad uit, de "Windmill Whispers". Wij fluisteren U het adres toe: James E. Lunney, 301 Thornridge Drive, Midland, TX 79703.

Voor de aanmaak van het Vissen-booklet Sc. 2205-2209, dat op 21 maart 1986 verscheen, heeft het BEP smallere rollen papier gebruikt dan anders. Ze waren 33 cm breed, in plaats van 45.7 of 53.3 cm. Voor het drukken op de Andreotti-pers en de verwerking van de papierbaan tot boekjes op de Goebel machine bood dit zoveel voordelen, dat de USPS besloot 22 miljoen stuks te bestellen in plaats van 15 miljoen. De druk is inderdaad van prima kwaliteit.